

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : RDG61T0124
โครงการ : การขับเคลื่อนงานวิจัยการท่องเที่ยวโดยชุมชน 3 จังหวัดชายแดนใต้
พื้นที่นำร่อง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา
นักวิจัย : ดร.ทวีสินธุ์ ตั้งแข่ง (มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา)
Email : Taweessin.skru@gmail.com
ระยะเวลาโครงการ : 5 เดือน (ตั้งแต่ วันที่ 15 เมษายน 2561 ถึง วันที่ 14 กันยายน 2561)

แผนงานวิจัย การขับเคลื่อนงานวิจัยการท่องเที่ยวโดยชุมชน 3 จังหวัดชายแดนใต้ พื้นที่นำร่อง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา มีวัตถุประสงค์หลักในการศึกษา 3 ประเด็น คือ 1) เพื่อศึกษาการยกระดับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนพื้นที่อำเภอเบตง จังหวัดยะลา เชื่อมโยงสู่มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนประเทศไทย 2) เพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนในพื้นที่อำเภอเบตง จังหวัดยะลา เชื่อมโยงสู่มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนประเทศไทย และ 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางการขับเคลื่อนงานวิจัยการท่องเที่ยวโดยชุมชนพื้นที่อำเภอเบตง จังหวัดยะลา สู่การพัฒนาตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล การศึกษาครั้งนี้เป็น Action Research และมีทั้งกระบวนการเชิงคุณภาพ โดยมีแกนนำหรือชาวบ้านในชุมชนที่จัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนพื้นที่อำเภอเบตง เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ ตัวแทนภาคเอกชน รวมถึงนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ให้ข้อมูลหลักภายใต้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ประกอบด้วย แบบประเมิน แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตการณ์ และแบบสอบถาม

ผลการดำเนินการแผนงานวิจัย การขับเคลื่อนงานวิจัยการท่องเที่ยวโดยชุมชน 3 จังหวัดชายแดนใต้ พื้นที่นำร่องอำเภอเบตง จังหวัดยะลา พบว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สอดคล้องกับแนวทางการยกระดับการบริหารจัดการและผลิตภัณฑ์ชุมชน ซึ่งประกอบด้วย การพัฒนาบุคลากร การพัฒนาการท่องเที่ยว การพัฒนาการบริการและการสร้างมูลค่าเพิ่ม การพัฒนาการตลาดและการประชาสัมพันธ์ และการพัฒนาเครือข่าย ดังนั้นจึงสามารถสังเคราะห์ต้นแบบการดำเนินงานการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ และการขับเคลื่อนงานวิจัยการท่องเที่ยวโดยชุมชน 3 จังหวัดชายแดนใต้ โดยใช้พื้นที่นำร่องในการศึกษาพื้นที่อำเภอเบตง จังหวัดยะลาโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ต้นแบบการดำเนินงานการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ คือ การจัดการความรู้ การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรชุมชน การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับชุมชน การสร้างระบบการตลาดและการประชาสัมพันธ์ และการสร้างเครือข่าย

2) การขับเคลื่อนงานวิจัยการท่องเที่ยวโดยชุมชน 3 จังหวัดชายแดนใต้ โดยใช้พื้นที่นำร่องในการศึกษาพื้นที่อำเภอเบตง จังหวัดยะลา ประกอบด้วยการวิจัยด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว ด้านการพัฒนาการบริการและสร้างมูลค่าเพิ่ม ด้านการพัฒนาการตลาดและการประชาสัมพันธ์ และด้านการพัฒนาเครือข่าย

การวิจัยแต่ละด้านต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานอัตลักษณ์ชุมชนเพื่อตอบสนองนโยบายเร่งด่วนของ
รัฐบาล ที่มุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก “สามเหลี่ยม มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

คำหลัก: การท่องเที่ยวโดยชุมชน, ผลิตภัณฑ์ชุมชน, อำเภอเบตง

Abstract

Project code : RDG61T0124
Project title : The Driving for Community Based Tourism Research in 3 Southern Border Provinces: Betong District, Yala Province.
Investigator : Taweessin Tungseng
Email address : Taweessin.skru@gmail.com
Project duration : 5 Mouth (From 15 April 2018 to 14 September 2018)

The research on Community Based Tourism (CBT) in the three southern border provinces had 3 main objectives: 1) to study the improvement of CBT in Betong District, Yala Province and linking to CBT standards of Thailand 2) to improve the community products in the Betong district, Yala province, connecting to CBT standards of Thailand and 3) to provide suggestions on CBT in Betong District, Yala Province, according to the government's urgent policy. This study was an action research that has both quantitative and qualitative processes. The key informants were either leaders or villagers in communities who manage CBT, the government officer, the private agents and the expert academics. The instruments used to collect data included the evaluation form, the interview form, the observation form and questionnaires.

The results showed that the development strategies that were in line with the guidelines for upgrading management and community products consisted of Personnel development strategy, Tourism development strategy, Strategy for service development and value creation, Strategic development in marketing and public relations and network development strategies. Therefore, these strategies can synthesize to be a prototype model of CBT in the three southern border provinces and can drive CBT in three southern border provinces as the detail below:

1) A prototype model of CBT in the three southern border provinces consisting of knowledge Management, conservation and restoration of community resources, creating added value for the community, creating marketing and public relations systems and networking.

2) Driving research on CBT in the three southern border provinces pilot area in Betong District, Yala Province consisted of the research on personnel development, tourism development, service and creating added value development, marketing and public relations development and network development.

Each research must be based on community identity in response to the government's urgent policy that focuses on the economic development of the foundation "Stable Wealth and Sustainable".

Keywords: community based tourism , community product Betong district